

Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR
 V Holešovičkách 41, Praha 8
 Tel./fax: 286 840 129, 130
 E-mail: chlundilo@soc.cas.cz

Spokojenost s životním prostředím

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázka:	<i>OE.2-3</i>
Termín terénního šetření:	<i>15.- 22. března 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1056</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>23. dubna 2004</i>
Zpracovala:	<i>Iva Chludilová</i>

V březnovém výzkumu vyjádřilo spokojenost s životním prostředím¹ v republice 47 % dotázaných a stejná část – 46 % - byla nespokojena. Větší spokojenost panuje s životním prostředím v bydlišti – 76 %, zatímco nespokojena s prostředím v místě, kde žije, je asi jedna čtvrtina dotázaných (23 %).

Tabulka 1: **Spokojenost s životním prostředím** (v %)

	Velmi spokojen	Spíše spokojen	SPOKOJEN	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	NESPOKOJEN
V republice	2	45	47	40	6	46
V bydlišti	9	67	76	19	4	23

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku tvoří odpovědi „nevím“.

S životním prostředím jsou spokojenější lidé s dobrou životní úrovní, občané obecně spokojeni se svým životem a se životem v místě svého bydliště. Tito dotázaní nepovažují za příliš nutné zabývat se životním prostředím, domnívají se, že se péče o životní prostředí za minulý rok zlepšila. Problémy životního prostředí se podle nich zveličují. Spokojenost s životním prostředím v republice také souvisí s jejich nízkou účastí na aktivitách, které podporují ochranu prostředí (petice, demonstrace, brigády..). Vyšší spokojenost s životním prostředím v bydlišti uvádějí obyvatelé menších obcí do 2000 obyvatel a lidé v důchodovém věku, naopak nespokojení jsou obyvatelé Prahy a Moravskoslezského kraje a občané ve věku 45-59 let.

V následující tabulce jsou výsledky z června 2002, kdy však byly otázky položeny v obráceném pořadí².

Tabulka 2: **Spokojenost s životním prostředím** – časové srovnání (v %)

datum šetření	06/2002	03/2004	06/2002	03/2004
	SPOKOJEN		NESPOKOJEN	
V republice	40	47	53	46
V bydlišti	74	76	25	23

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku za každé šetření tvoří odpovědi „nevím“.

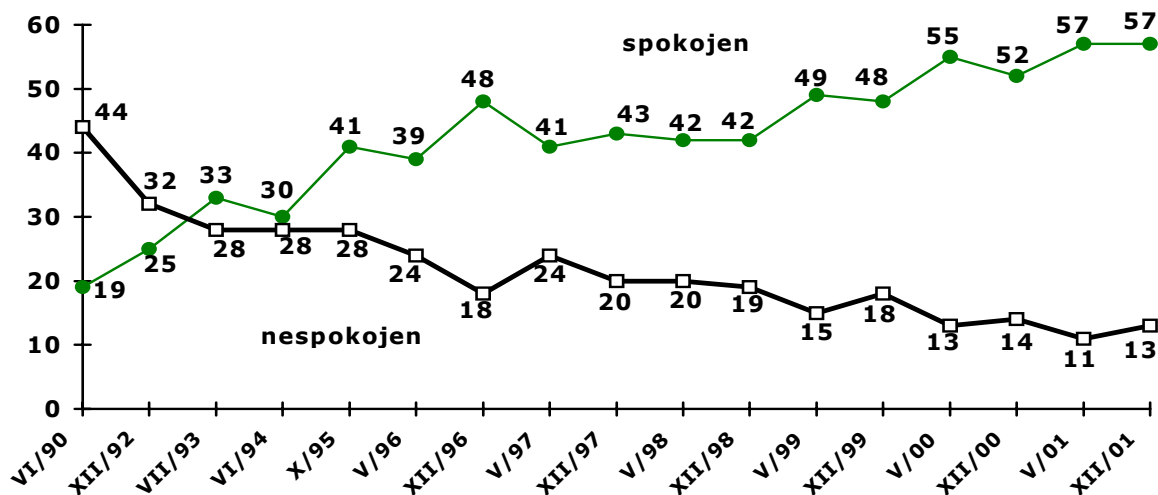
¹ Otázka: „Jak jste spokojen s životním prostředím v naší republice celkově a ve vašem bydlišti?“

² Otázka: „Jak jste spokojen s životním prostředím ve vašem bydlišti a v naší republice celkově?“

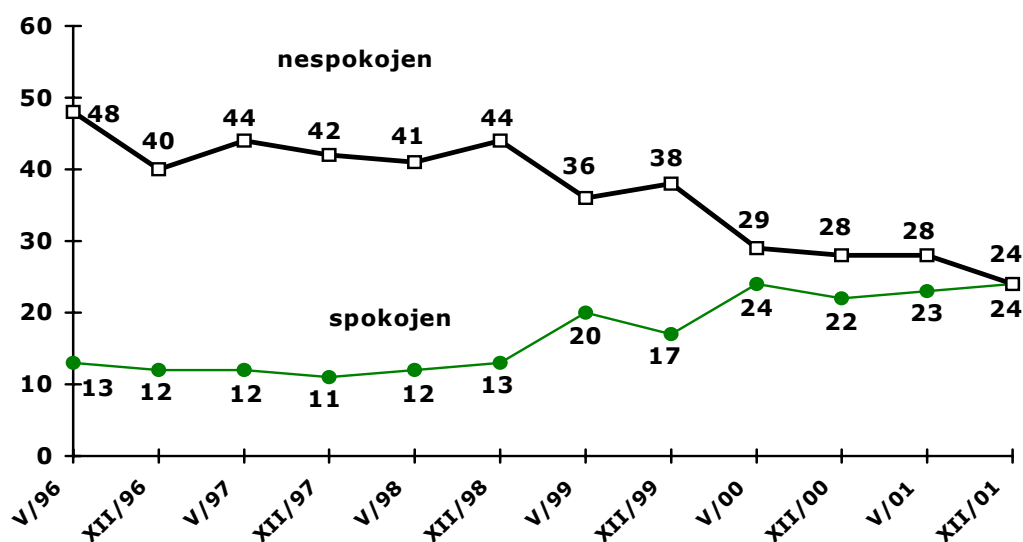
Stejná otázka byla pokládána již v 90. letech³, výsledky ale nejsou srovnatelné s nejnovějšími daty. Byla nabízena jiná škála odpovědí – dotázaným se předkládala i možnost odpovědi „tak napůl spokojen“. (Dopočet do 100 % ke každé dvojici údajů v následujících dvou grafech tvoří kromě této neutrální odpovědi i možnost „nevím“.)

V grafech je vidět, že spokojenost s životním prostředím v ČR i v místě bydliště stoupala po celé sledované období kromě let 1996-1998, kdy zůstávala na přibližně stejné úrovni.

Graf 1: Vývoj spokojenosti s živ. prostředím v místě bydliště

Graf 2: Vývoj spokojenosti s živ. prostředím v České republice

³ Otázka: „Jak jste spokojen s životním prostředím ve vašem bydlišti a v naší republice celkově?“

Občanů jsme se také zeptali, nakolik oni sami přispívají k ochraně životního prostředí svým jednáním. Následující tabulka ukazuje, že přibližně dvě třetiny občanů dle svého vyjádření třídí téměř vždy běžný i nebezpečný odpad. Necelá polovina dotázaných se snaží šetřit energiemi, jen čtvrtina při nákupu upřednostňuje výrobky šetrné k životnímu prostředí. Nejméně jsme ochotni omezovat cesty autem – jen 15 % z nás.

Tabulka 3: **Chování domácností k životnímu prostředí** (v %)

	Vždy	Často	Výjimečně	Nikdy
Odevzdává, třídí nebezpečný odpad	35	34	17	9
Třídí běžný odpad	32	35	20	12
Šetří energiemi a vodou z důvodu ochrany ž. prostředí	12	30	30	24
Rídí se při nákupu výrobků tím, zda jsou šetrné k ž. prostředí	4	22	36	25
Omezuje jízdy autem z důvodu ochrany ž. prostředí	4	11	34	42

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku tvoří odpovědi „nevím“.

Šetrněji se k životnímu prostředí chovají ženy a lidé s vysokoškolským vzděláním. A také ti, kdo souhlasí s názory, že i snaha jednotlivce dělat něco pro životní prostředí má význam a že lidé mají dost času se prostředím zabývat. Také jsou to častěji lidé aktivní v tomto směru i jiným způsobem – podepisují petice, zúčastňují se demonstrací, brigád zaměřených na životní prostředí. Naopak ohledy na životní prostředí příliš neberou lidé, kteří svou životní úroveň označili jako špatnou, a ti, kdo se domnívají, že se problémy životního prostředí zveličují.

Chování občanů souvisí i s jejich hodnocením životního prostředí – nespokojenost s prostředím v ČR lidi zřejmě vede k větší aktivitě, zatímco mezi hodnocením prostředí v místě bydliště a vůči přírodě šetrným chováním souvislost není.

Jen pro úplnost uvádím výsledky z minulých let, výsledky však opět nejsou plně srovnatelné - změnila se nabídka odpovědí (položka „výjimečně“ nahradila dříve používané „občas“) i formulace položky týkající se nákupu výrobků.

Tabulka 4: **„Pokud jde o vaši domácnost:“** (v %)

datum šetření	12	06	12	06	12	06	12	06
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	VŽDY		ČASTO		OBČAS		NIKDY	
Odevzdáváte, třídíte nebezpečný odpad	33	31	25	26	23	24	14	12
Třídíte běžný odpad	31	27	28	29	25	28	16	14
Šetříte energiemi a vodou z důvodu ochrany životního prostředí	-	12	-	28	-	34	-	22
Používáte výrobky šetrné k životnímu prostředí, např. prací prášky	14	12	30	31	40	36	7	8
Omezujete jízdy autem z důvodu ochrany životního prostředí	-	5	-	10	-	26	-	53

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku za každé šetření tvoří odpovědi „nevím“.